

Lukudiplomin tavoitteena on herättää ja ylläpitää lukuliekkiä!

Lukuliekki on Eepos-kirjastojen yhteinen lukudiplomi. Lukudiplomia voi suorittaa esikoulusta peruskoulun 9. luokkaan saakka. Lukudiplomin tavoitteena on kannustaa lapsia kirjallisuuden pariin, ylläpitää lukuintoa sekä saada lapset nauttimaan hyvistä kirjoista ja tarinoista.

Lukudiplomin maskottina toimii lohikäärme Lieska.

Ohjeita lukudiplomin suorittamiseen

- Kirjalistat auttavat kirjojen valinnassa. **Listojen sisältö on suuntaa antava.**
- **Kirjoja voi valita myös listojen ulkopuolelta** lapsen lukutaidon ja kiinnostuksen mukaan. Etevä lukija voi lukea haastavampia kirjoja ja heikommalta lukijalta voidaan hyväksyä helpompia ja kevyempiä kirjoja. Opettajana tunnet oppilaasi parhaiten.
- Lukemisen tulee olla mukavaa puuhaa ja kirjojen maailmaan on hyvä tutustua jokaisen oppilaan omista mielenkiinnon kohteista käsin.

Tärkeintä lukudiplomissa on oppilaan lukuinto!

- **Oppilasta kannattaa ohjata valitsemaan lukutaitoaan vastaavaa luettavaa.** Liian vaikea ja paksu kirja tappaa lukuinnon alkuunsa, kun taas sopivan helposti luettu kirja innostaa tarttumaan myös seuraavaan.
- **Erityisoppilaalle voi laatia hänen luku- ja kehitystasoaan vastaavan kirjallistat lukudiplomia varten.** Kirjoja voi valita alemman luokka-asteen diplomikirjallistalta tai kokonaan listojen ulkopuolelta.
- Opettajan harkittavaksi jää, jos oppilas tahtoo lukea kirjan vaikkapa e-kirjana, kuunnella äänikirjana tai lukea muulla kuin suomen kielellä. Ne, joilla on todettu lukemiseste, voivat suorittaa diplomin Celiaa käyttäen. **Tarkoitus on, että jokaisella oppilaalla olisi mahdollisuus lukudiplomin suorittamiseen.** Lisätietoja Celian palveluista saat kirjastosta ja osoitteesta www.celia.fi.
- Lukudiplomikirjat on pääsääntöisesti tarkoitus lukea vapaa-ajalla. Opettaja voi halutessaan antaa oppilaiden lukea lukudiplomikirjoja myös oppitunnilla. Opettaja voi myös lukea kirjaa ääneen luokan yhteisillä lukuunneilla, ja kirjan luettuaan antaa kaikille luokan oppilaille suoritusmerkinnän.
- **Opettaja saa muokata ja soveltaa tehtäviä lapsen tarpeiden mukaan,** niin että jokainen diplomikirjat lukenut myös saa diplomiinsa.
- Tehtäviä ei ole pakko tehdä, vaan **opettaja valitsee tavan, jolla seuraa oppilaan lukudiplomisuuritusta.**

- Oppilas voi halutessaan tehdä listan tehtäviä myös kotona ja esittää niitä kotiyleisölle. Lapsi voi esimerkiksi kertoa kirjan juonen vanhemmille, lukea kuvakirjan pikkusisaruksille, lausua runon, ommella, askarrella, tehdä kampauksen tai leipoa kotiväelle.
- Opettaja ja oppilaat voivat keksiä tehtäviä myös itse tai luokka voi tehdä tehtäviä yhdessä. Esimerkiksi kuvaamataidon tunnin aiheena voi olla luetun kirjan päähenkilö tai äidinkielen tunnilla voidaan kirjoittaa yhdessä aine, jossa keksitään uusi loppu luettuun kirjaan. Tietokonetunnilla lapset voivat suunnitella uuden kannen lukemalleen kirjalle tai liikuntatunnilla opettaa muille kirjasta oppimansa uuden leikin.
- Kun oppilas on lukenut kaikki yhden diplomin suorittamiseen kuuluvat kirjat, saa hän opettajalta **lukudiplomitodistuksen**. Todistus pohjat löytyvät osoitteesta eepos.finna.fi/Content/lukudiplomi_alakoulu
- Diplomitodistusten jakamisesta päättää opettaja tai jakamisesta voidaan tehdä myös koulukohtainen päätös. Diplomit voidaan jakaa kaikille lukudiplomin suorittaneille esimerkiksi koulun kevätjuhlassa.
- **Koulu voi oman harkintansa mukaan palkita ahkeria lukijoita** vaikkapa stipendillä.
- Suositeltavaa on, että **oppilaan todistukseen tulee merkintä** lukudiplomin suorittamisesta. Koulut voivat myös harkita vaikuttaako diplomin suorittaminen positiivisesti äidinkielen ja kirjallisuuden arvosanaan.
- Lukudiplomilla pyritään sekä innostamaan lapsia ja nuoria lukemaan enemmän että antamaan tunnustusta kirjallisuutta harrastavalle omasta harrastuksestaan. Näin **lukemista harrastava saa tunnustusta omasta harrastuksestaan** kuten tunnustusta saadaan muistakin erityisharrastuksista, kuten urheilumenestyksestä ja musiikin ansioista.
- Kirjastosta tai kirjastoautosta voi tilata lukuvuoden aikana lukudiplomia varten kirjapaketteja, joihin on kerätty valmiiksi kattava valikoima luokka-asteelle sopivia diplomikirjoja. Paketti voi myös sisältää vain tiettyä aineistoa, esimerkiksi runoja, sarjakuvia, tietokirjoja... Kerro toiveista pakettia tilatessasi. Kirjat on tarkoitettu ns. pulpettikirjoiksi ja ne lainataan luokan tai koulun kortille.
- Jos koko luokka haluaa lukea yhdessä saman kirjan, voitte valita sopivan kirjan kirjastojen lukemistosarjoista ja lisätä sen omalle diplomilistallenne. Lukemistosarjoista saat lisätietoa kirjaston henkilökunnalta.
- **Kirjastosta saa apua esimerkiksi kirjojen etsimisessä ja varaamisessa.**
- Kysy kirjastosta myös mahdollisuutta kirjavinkkaukseen, luokkakäyntiin ym.

- **Diplomikirjalistoihin saa tehdä ehdotuksia ja diplomista antaa palautetta.** Opettajat voivat ehdottaa listoille mielestään sopivia tai esimerkiksi äidinkielen opetuksessa esille tulevia kirjoja. Diplomikirjalistoja päivitetään vuosittain.

Ohjeet S2-oppilaan opettajalle:

- S2-kirjallisuusdiplomin suorittamisessa opettajan täytyy usein soveltaa ja käyttää omaa harkintaa suoritustavoissa oppilaan taidoista riippuen. **Tavoitteena on, että jokainen lukudiplomin aloittaja saa sen myös suoritettua.**
- S2-kirjallisuusdiplomiin luetaan viisi kirjaa lukuvuoden aikana. Kirjat valitaan kirjalistan eri kirjaryhmistä. Osan kirjoista voi kuunnella äänikirjana tai opettajan ääneen lukemana.
- **S2-oppilas voi lukea yhden kirjoista myös omalla äidinkielellään.** Kirjastosta löytyy paljon aineistoa eri kielillä. Lisäksi kirjastoon on mahdollisuus tilata vaihtuvaa materiaalia Helsingin Monikielisestä kirjastosta. Kysy lisätietoja kirjastosta!